

NOKUTs tilsynsrapporter

Oppvekstfag fordypning: barn med særskilte behov

Fagskolen Oslo Akershus

Februar 2016

NOKUT

NOKUT kontrollerer og bidrar til kvalitetsutvikling ved fagskolene. Dette gjør vi blant annet ved å godkjenne nye fagskoletilbud. Fagskoleutdanning er en yrkesrettet utdanning på et halvt til to år, som bygger på videregående skole eller tilsvarende realkompetanse. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen fagskoleutdanning, må utdanningstilbudet være godkjent av NOKUT. Alle fagskoletilbud må tilfredsstillе nasjonale kvalitetsstandarder. NOKUT godkjenner også institusjonenes interne system for kvalitetssikring.

Tilbyder/Utdanningssted:	Fagskolen Oslo Akershus
Utdanningstilbudets navn:	Oppvekstfag: barn med særskilte behov
Nivå/fagskolepoeng:	60
Undervisningsform:	Stedbasert
Sakkyndige:	Agnethe Steffensen Lone og Wenche Petrohai
Dato for vedtak:	2. februar 2016
NOKUTs saksnummer	15/603 og 16/00194

Forord

Fagskoleutdanning er yrkesrettet utdanning som bygger på fullført videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. Fagskoleutdanning har et omfang på minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen fagskoleutdanning, må utdanningstilbudet være godkjent av NOKUT.

Vurderingsprosessen starter med at en tilbyder søker NOKUT om godkjenning av et utdanningstilbud. Søknaden blir først gjenstand for en innledende vurdering, for å avklare om forutsetningene er til stede for videre behandling jevnfør fagskoletilsynsforskriften § 3-1. I den innledende vurderingen ser NOKUT blant annet på om styringsordning og reglement er tilpasset utdanningstilbudet og om tilbyder har et tilfredsstillende system for kvalitetssikring.

Søknader som tilfredsstillende forutsetningene for behandling blir videre vurdert av eksterne, uavhengige sakkyndige oppnevnt av NOKUT. De sakkyndige vurderer søknaden opp mot de faglige kravene i fagskoletilsynsforskriften §§ 3-2 – 3-8.

Til den sakkyndige vurderingen har NOKUT oppnevnt:

- Agnethe Steffensen Lone
- Wenche Petrohai

Når de sakkyndige har funnet at ett eller flere av de faglige kriteriene ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, sendes et utkast til tilsynsrapport (kapittel 3 i denne rapporten) til tilbyder for kommentarer. Tilbydere kan da påpeke mangler eller misforståelser i de sakkyndiges innstilling. NOKUT tillater i tillegg mindre justeringer. De sakkyndige vurderer tilbakemeldingen fra tilbyder, før NOKUT konkluderer og fatter endelig vedtak.

I denne rapporten er alle vurderingene som danner grunnlag for godkjenningen samlet. Tilbyder plikter å gjennomføre utdanningstilbudet slik det fremgår av denne rapporten og søknaden som ligger til grunn. Studenter kan lese rapporten for å få inntrykk av hvilken utdanningskvalitet de kan forvente. Yrkeslivet og andre samfunnsgrupper kan også orientere seg om den sluttkompetansen studentene sitter igjen med, og innholdet i utdanningen.

NOKUT, 2. februar 2016

Øystein Lund
tilsynsdirektør

Innhold

1	Informasjon om søkeren	1
1.1	Informasjon om tilbyder og utdanningen	1
2	Innledende vurdering	2
2.1	Oppsummering	2
2.2	Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1).....	2
2.3	Konklusjon etter innledende vurdering	4
3	Sakkyndig vurdering av utdanningen	5
3.1	Oppsummering	5
3.2	Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1).....	5
3.3	Læringsutbytte (§ 3-2)	9
3.4	Utdanningens innhold og oppbygning (§3-3).....	12
3.5	Undervisningsformer og læringsaktiviteter (§ 3-4).....	17
3.6	Fagmiljøet tilknyttet utdanningen (§ 3-5).....	19
3.7	Eksamen og sensur (§ 3-6)	22
3.8	Infrastruktur (§ 3-7)	25
3.9	Konklusjon etter sakkyndig vurdering	26
4	Tilsvarsrunde	27
4.1	Søkerens tilbakemelding.....	28
4.2	Sakkyndig tilleggsvurdering.....	30
4.3	Endelig konklusjon fra sakkyndig komité	31
5	Vedtak	31
6	Dokumentasjon	32
	Vedlegg 1:.....	33

1 Informasjon om søkeren

1.1 Informasjon om tilbyder og utdanningen

Fagskolen Oslo Akershus søkte NOKUT 15. september 2015 om godkjenning av *Barn med særskilte behov* som fagskoleutdanning. Utdanningen er på 60 fagskolepoeng som gis på deltid over to år. Undervisningen vil gis ved Strømmen videregående skole, og det er søkt godkjenning for inntil 25 studenter.

Tilbyder har valgt å bruke *Oppvekstfag fordypning: barn med særskilte behov* som navn på utdanningen i løpet av prosessen, etter anbefaling fra de sakkyndige (4.1 Sakkyndig tilleggsvurdering).

Søker har allerede 16 godkjente fagskoleutdanninger:

- Helse, aldring og aktiv omsorg
- Oppvekstfag
- BIM-tekniker, fordypning konstruksjon og fordypning installasjon
- Bygg
- Elkraft
- Helseadministrasjon
- Klima, energi og miljø i bygg
- Kreftomsorg og lindrende pleie
- Psykisk helsearbeid og rusarbeid
- Veiledning for helse- og omsorgspersonell
- Demens og alderspsykiatri
- Rehabilitering
- Servicetekniker
- Verkstedsledelse
- Veiledning av lærlinger – for instruktører og faglige ledere – med ansvar for opplæring i bedrift
- Sterilforsyning i helsetjenesten

NOKUT har gjennomgått søkers hjemmesider, <http://www.fagskolen.oslo.no>. Tilbyder gir ikke informasjon om utdanningen som de har søkt godkjenning for på hjemmesidene.

Det som står på hjemmesidene om tidligere godkjente utdanninger stemmer ikke overens med informasjonen NOKUT har. Utdanningen veiledning av lærlinger – for instruktører og faglige ledere – med ansvar for opplæring i bedrift presenteres med navnet «Veiledning av lærlinger» eller «Veiledning» på hjemmesidene. Tilbyder må sørge for å benytte de NOKUT-godkjente navnene på utdanningene på sine hjemmesider. Hjemmesidene inneholder ikke informasjon som kan føre til misforståelse om bruk av fagskolebegrepet.

2 Innledende vurdering

Teksten i dette kapittelet er NOKUTs administrative vurdering av de grunnleggende forutsetningene som må være oppfylt for kunne tilby fagskoleutdanning. Noen av kravene vurderes både av NOKUTs administrasjon, og den sakkyndige komiteen. Der det forekommer «vi» i kapittel 2, er det et uttrykk for NOKUTs administrasjon. Paragrafene i parentes i overskriftene henviser til tilsvarende paragrafer i fagskoletilsynsforskriften. Teksten i boksene er fra fagskoletilsynsforskriften.

Fra og med søknadsrunden med frist 15. februar 2014, vurderer vi om utdanninger oppfyller kravene i forskrift om tilsyn med kvaliteten i fagskoleutdanning (fagskoletilsynsforskriften). Vi vurderer også tilbyders kvalitetssikringssystem, styringsordning og reglement i lys av den nye forskriften, selv der tilbyder har fått dette godkjent før forskriften trådte i kraft.

Vi gjør oppmerksom på at vurderingen av tidligere godkjente kvalitetssikringssystem, styringsordninger og reglement vil være begrenset. NOKUT kan derfor senere påpeke feil og mangler dersom vi ved et fremtidig gjennomsyn avdekker det, selv om vi i denne søknadsrunden skulle finne at kvalitetssikringssystem, styringsordninger og/eller reglement tilfredsstillt kravene.

2.1 Oppsummering

Vi har tidligere vurdert om tilbyder oppfyller de grunnleggende forutsetningene for å tilby fagskoleutdanning i henhold til § 3.1 i fagskoletilsynsforskriften. I forbindelse med sak 14/497, 14/501 og 14/504 har tilbyder på en tilfredsstillende måte tatt tak i forholdene vi påpekte i den innledende vurderingen. Søknaden går videre til sakkyndig vurdering, ettersom vi vurderer forutsetningene som tilfredsstillende oppfylt.

2.2 Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1)

2.2.1 Krav i fagskoleloven med forskrifter

- (1) Krav i fagskoleloven med forskrifter skal være oppfylt. NOKUT vurderer følgende krav:
- Grunnlag for opptak. Grunnlaget for opptak skal være relevante kvalifikasjoner på nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Søkere har krav på å få vurdert om de er kvalifisert for opptak til en utdanning på grunnlag av realkompetanse.
 - System for kvalitetssikring
 - Organisasjon og ledelse. Det er tilbyders styre som er ansvarlig for utdanningen.
 - Studentenes læringsmiljø og rettigheter.
 - Vitnemål.
 - Reglement. Reglementet skal fastsette studentenes rettigheter og plikter, og være utformet slik at det sikrer lik og upartisk behandling.
 - Klageinstans. Styret selv fastsetter regler for klagebehandling. Minst én student skal være medlem i klageinstansen.

Vurdering

Grunnlag for opptak

Formelle opptakskrav og realkompetansevurdering er beskrevet i søknaden og i studieplanen.

System for kvalitetssikring

Tilbyder fikk sitt system for kvalitetssikring godkjent av NOKUT 9. desember 2012, jf. NOKUTs sak 13/269.

I fagskoletilsynsforskriften stilles det tydeligere krav til systembeskrivelsen, og til at tilbyder skal sette mål for kvaliteten i utdanningen. Vi har vurdert om systembeskrivelsen på en tilfredsstillende måte ivaretar de nye kravene. Vi har også vurdert om årsrapporten tilfredsstillende bestemmelserne § 5-1 (5) med merknader.

Systembeskrivelsen og årsrapporten viser at tilbyder har satt mål for kvaliteten i utdanningen, og at kvantitativ informasjon skal indikere om målene er nådd. Det fremgår at tilbyder innhenter tilbakemeldinger om kvaliteten i utdanningene fra studenter, undervisningspersonalet, sensorer og eksterne interessenter. Ledelsen ved fagskolen utarbeider årlig en rapport til styret med en overordnet vurdering av utdanningskvaliteten i utdanningene. Årsrapport for 2013–2014 er vedlagt søknaden. I årsrapporten er utdanningskvaliteten ved utdanningene vurdert på bakgrunn av den informasjonen som er innhentet gjennom kvalitetssikringssystemet.

I forbindelse med sak 14/497, 14/501 og 14/504 fikk tilbyder beskjed om at de måtte rette opp noen forhold ved systembeskrivelsen, som ble tatt tak på en tilfredsstillende måte i løpet av søknadsrunden.

Organisasjon og ledelse

NOKUT har tidligere funnet styringsordningen tilfredsstillende, jf. NOKUTs sak 13/269.

Tilbyder har korrigert oppføringen i Enhetsregisteret, fra «Fagskolen i Oslo» til «Fagskolen Oslo Akershus», som det ble påpekt i sak 14/497, 14/501 og 14/504.

Studentenes læringsmiljø og rettigheter

Søknaden dokumenterer på en tilfredsstillende måte hvem som har ansvar for de oppgaver som er beskrevet i fagskoleloven § 4, og som påvirker studentenes rettigheter. Det kommer tydelig frem at styret har det overordnede ansvaret for studentenes læringsmiljø.

Vitnemål

Tilbyders mal for vitnemål inneholder all nødvendig informasjon. Vitnemålet tilfredsstillende kravene i fagskoleloven med forskrifter.

Reglement

NOKUT har tidligere funnet reglementet tilfredsstillende, jf. NOKUTs sak 14/380.

I forbindelse med sak 14/501, 14/504 og 14/497 fikk tilbyder igjen beskjed om å fjerne setningen: «Søkerne kan be om begrunnelse for avslag på søknad om opptak ved henvendelse til skolen.», som ble skrevet i vedtaket i sak 14/380. Setningen ble fjernet fra reglementet i løpet av søknadsrunden. Reglementet vurderes som tilfredsstillende.

Klageinstans

I fagskoletilsynsforskriften stilles det krav om at det skal være en studentrepresentant med personlig vara i klageinstansen. Hos tilbyder er en særskilt klagenemnd klageinstans. Det fremgår tydelig at det er en studentrepresentant i klagenemnden, og at denne har personlig vara. Kravet er tilfredsstillende oppfylt.

Konklusjon

Ja, kravene er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.3 Konklusjon etter innledende vurdering

Søknaden går videre til sakkyndig vurdering.

3 Sakkyndig vurdering av utdanningen

Teksten i dette kapitlet er de sakkyndiges vurdering. Der det forekommer «vi», er det et uttrykk for de sakkyndige. Paragrafene i parentes i overskriftene henviser til tilsvarende paragrafer i fagskoletilsynsforskriften. Teksten i boksene er fra fagskoletilsynsforskriften.

3.1 Oppsummering

Tilbyder har laget en ryddig og god studieplan. Innhold, organisering, pedagogisk opplegg og vurderingsformer er gjort rede for på en oversiktlig måte. Den har stort sett tydelige beskrivelser av læringsutbytte på overordnet nivå og på emnenivå, men vi har på enkelte deskriptorer under læringsutbytte kommet med merknader som tilbyder må rette opp på. Studieplanen kan virke for omfattende, og tilbyder bør vurdere om studieplanen skal forkortes slik at den ikke blir så omfattende som den fremstår i dag.

Vi finner likevel noen svakheter ved utdanningen som vi mener må forbedres før søknaden kan godkjennes. Tilbyder må inngå flere samarbeidsavtaler for å kunne gi studentene tilstrekkelig læringsutbytte med tanke på at ikke alle barnehager har barn med særskilte behov. De bør få de som alt har underskrevet samarbeidsavtaler til å tilby aktuelle studenter praksisplass og de bør inngå samarbeidsavtaler med flere kommuner og med private barnehager. Videre må de gjøre rede for antall timer som er forventet å bruke i praksis, da dette ikke kommer godt nok frem i søknaden eller i studieplanen. Komiteen savner også en noe mer tydelig konkretisering av hva veiledning og informasjon av praksisperioden skal inneholde.

Etter en samlet vurdering har vi kommet frem til at søknaden ikke kan anbefales godkjent, men komiteen mener at manglene vil kunne rettes opp uten omfattende endringer av studiet.

3.2 Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1)

3.2.1 Opptak

- (1) Krav i fagskoleloven med forskrifter skal være oppfylt. NOKUT vurderer følgende krav:
- Grunnlag for opptak. Grunnlaget for opptak skal være relevante kvalifikasjoner på nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Søkere har krav på å få vurdert om de er kvalifisert for opptak til en utdanning på grunnlag av realkompetanse.

Vurdering

Formelle opptakskrav

Formelle opptakskrav er beskrevet i søknad og i studieplan. Det står at søkere må ha fullført og bestått videregående opplæring med fagbrev/vitnemål fra relevant yrkesutdanning fra videregående skole som for eksempel barne- og ungdomsarbeiderfaget, helsearbeiderfaget, samt utdanning som aktivitør.

Tilbyder må endre ordlyden på relevant yrkesutdanning og heller spesifisere konkret hvilke utdanninger som er formelt opptakskrav i opptakskravet. De må også ha med tidligere

utdanningsbenevnelse som hjelpepleier og omsorgsarbeider, da disse er aktuelle søkere til studiet. I setningen «..., samt utdanning som aktivtør» her bør tilbyder endre den til «og fagbrev som aktivtør».

Krav til realkompetanse

Søknad og studieplan beskriver hvordan realkompetanse vurderes i forhold til det formelle opptakskravet, og det samsvarer med det som står i reglementet. Realkompetansevurdering vurderes etter klart definerte kriterier. Tilbyder gjør selv realkompetansevurderingen.

I beskrivelsen av hva realkompetanse vurderes etter, bør tilbyder spesifisere med eksempler hva som er relevant yrkespraksis og relevant utdanning.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- endre ordlyden på relevant yrkesutdanning og heller spesifisere konkret hvilke utdanninger som er formelt opptakskrav i opptakskravet
- også ha med tidligere utdanningsbenevnelse som hjelpepleier og omsorgsarbeider, da disse er aktuelle søkere til studiet

Tilbyder bør

- i setningen «..., samt utdanning som aktivtør» her bør tilbyder endre den til «og fagbrev som aktivtør»
- spesifisere med eksempler hva som er relevant yrkespraksis og relevant utdanning

3.2.2 Samarbeid med yrkesfeltet

(2) Tilbyder skal samarbeide med aktører i yrkesfeltet og delta i faglige nettverk som sikrer at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet.

Vurdering

I søknaden beskrives godt hvem Fagskolen Oslo Akershus (FOA) har samarbeidet med i utarbeidelse av søknaden om fagskoletilbudet «Barn med særskilte behov». Det er inngått samarbeidsavtaler med Nittedal, Sørums og Skedsmo kommune, og det beskrives hva det skal samarbeides om. I søknaden skriver tilbyder at praksisperioden i hovedsak skal gjennomføres på eget arbeidssted. Det virker på komiteen at tilbyder tar utgangspunkt i at studentens arbeidsplass har barn med særskilte behov, noe komiteen er usikker på om alle har. Tilbyder bør i søknaden og studieplanen skrive at studenten får tilbud om praksisutplassering på arbeidsplasser som har barn med særskilte behov, hvis ikke egen arbeidsplass har det.

Tilbyder har i samarbeidsavtalen beskrevet at de skal samarbeide om å videreutvikle utdanningen, om deltagelse i fagråd ved FOA, informere om utdanningstilbud gjennom egne kanaler, dele prognoser, bedriftsundersøkelser og annen informasjon som er relevant for denne utdanningen, være positiv til

forespørsler om undervisning/foredrag, bistå FOA med sensorer ved hovedprosjekt og aktuelle eksamener, bidra med stoff, problemstillinger og eventuelt veiledning til studentenes fordypningsoppgave/endrings- og utviklingsarbeid og tilby praksisplass for aktuelle studenter. Det er også inngått avtale om minst ett samarbeidsmøte i året og at avtalen evalueres årlig. Samarbeidsavtalens innhold oppfyller kravene til NOKUT.

Komiteen mener at inngåtte samarbeidsavtale er tilstrekkelig, og at den er inngått med relevante aktører i fagfeltet, men for å sikre godt læringsutbytte mener komiteen at de bør vurdere om de skal utvide samarbeidet med flere kommuner eller private barnehager. Dette da ikke alle barnehager alltid har barn med særskilte behov.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør

- i søknaden skrive at studenten får tilbud om praksisutplassering på arbeidsplasser som har barn med særskilte behov, hvis ikke egen arbeidsplass har det
- vurdere om de skal utvide samarbeidet med flere kommuner eller private barnehager. Dette da ikke alle barnehager alltid har barn med særskilte behov

3.2.3 Standarder, konvensjoner og avtaler

(3) Utdanninger som reguleres av nasjonale eller internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler skal tilfredsstillende kravene i disse.

Beskrivelse

Hvis det ikke er et aktuelt punkt, blir overskriften «Beskrivelse» og teksten «Kravet er ikke relevant for denne utdanningen». Konklusjonen strykes.

Kravet er ikke relevant for denne utdanningen

3.2.4 Praksisavtaler

(4) For utdanninger med praksis skal det foreligge avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

Vurdering

Utdanningen inneholder praksis, og det mener vi er et godt valg for denne utdanningen. I søknaden er praksisavtaler bare nevnt som samarbeidsavtaler. I samarbeidsavtalene er det gjort avtale om at samarbeidspartene skal tilby praksisplass for aktuelle studenter. Det er tre kommuner som har skrevet samarbeidsavtaler med FOA, men kun en av disse har krysset av for at de vil tilby aktuelle studenter praksisplass. Dette mener vi i komiteen er for lite til å kunne sikre relevant praksisplass til alle

studenter. De må inngå flere samarbeidsavtaler for å kunne gi studentene tilstrekkelig læringsutbytte og med tanke på at ikke alle barnehager har barn med særskilte behov, både med flere kommuner og med private barnehager. Det fremkommer i søknaden at når utdanningen er godkjent vil samarbeidet om rekruttering, gjennomføring og videreutvikling av studiet gå videre. Det er viktig at tilbyder får de som alt har underskrevet samarbeidsavtaler til å tilby aktuelle studenter praksisplass.

I studieplan så beskrives type utplasseringsform som studiet bruker og at det er FOA/skolen som godkjenner praksisplassen. Målene for praksis, som beskrevet i studieplan, skal gjenspeile innholdet i emnene. Det gir også en beskrivelse av hvordan veiledning og vurdering gjøres. Her beskrives veilederens kompetanse, hvordan veiledningen er tenkt gjennomført og i omfang. Faglærers rolle i praksis er også beskrevet.

Som vedlegg til søknaden, foreligger det gode beskrivelser på retningslinjer for begge typer praksis som tilbys ved studiet. Her beskrives tilstedeværelse, arbeidssituasjon, læringsutbytte, veiledning, vurdering, forventninger, arbeidskrav og vurderingsskjema. Dette bør være med som vedlegg i studieplan. Dokumentet er tydelig og informativt, men det savnes en mal for praksisavtale, hvor læringsutbytte, omfang, arbeidskrav og vurderingsformer for praksisperioden er med. En slik mal kan gjerne henvises til «Retningslinjer for praksisperioden».

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må

- inngå flere samarbeidsavtaler for å kunne gi studentene tilstrekkelig læringsutbytte og med tanke på at ikke alle barnehager har barn med særskilte behov
- inngå samarbeidsavtaler med flere kommuner og med private barnehager og sikre at disse tilbyr praksisplass
- få de som alt har underskrevet samarbeidsavtaler til å tilby aktuelle studenter praksisplass
- legge frem mal for praksisavtale

Tilbyder bør ha med som vedlegg i studieplan, beskrivelser på retningslinjer for begge typer praksis som tilbys ved studiet.

3.2.5 Fagskolepoeng og arbeidsmengde

(5) Utdanningen skal ha et omfang av 30, 60, 90 eller 120 fagskolepoeng.

(6) Det totale antall arbeidstimer for studentene skal normalt være mellom 1500–1800 timer per år.

Vurdering

I søknaden står det at utdanningen er på 60 fagskolepoeng (fap), og at utdanningen har en varighet på deltid på 4 semestre. Antall arbeidstimer for studentene er beregnet til 1670 timer.

Emner i studiet, antall uker og timer og fap, er fordelt slik ifølge studieplan:

- Emne 1: Generell del utgjør 14 fap, 8 uker på heltid og 16 uker på deltid og har en arbeidsmengde på 320 timer.

- Emne 2: Pedagogikk og didaktikk utgjør 10 fap, 6 uker på heltid og 12 uker på deltid og har en arbeidsmengde på 240 timer.
- Emne 3: Helsefremmende og forebyggende arbeid utgjør 10p fap, 6 uker på heltid og 12 uker på deltid og har en arbeidsmengde på 240 timer.
- Emne 4: Barn med særskilte behov utgjør 14 fap, 8 uker på heltid og 16 uker på deltid og har en arbeidsmengde på 320 timer.
- Emne 5: Hovedprosjektet utgjør 12 fap, 5 uker på heltid og 10 uker på deltid og har en arbeidsmengde på 200 timer.

Praksis er en obligatorisk del av utdanningen, og er i søknaden beskrevet å ha et omfang på 10 uker (350 timer). I tabell for organisering av studiet og i vedlegget «Skjematisk gjennomføringsmodell», blir det oppgitt at praksis til sammen er på 350 timer, mens det i studieplan står 10 uker (300 timer). Tilbyder må rette opp i dette.

I studieplanen, side 9, er praksissamlinger satt opp med 10 uker både for heltid- og deltid, og 12 timer i arbeidsmengde. Komiteen klarer ikke å finne ut av studieplan hva praksissamlinger er og heller ikke hva de 12 timene arbeidsmengde innebærer. Dette må tilbyder gjøre mer forståelig.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- gjøre rede for hva en praksissamling er, og hva 12 timer avsatt til dette over 10 uker innebærer
- rette opp antall timer i praksis – 300 timer som i studieplan/350 timer i søknad/350 timer i tabell for organisering av studiet og vedlegget «Skjematisk gjennomføringsmodell»

3.3 Læringsutbytte (§ 3-2)

Utdanningen skal gi ett samlet læringsutbytte som er relevant for yrkesfeltet. Læringsutbyttet skal beskrive kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som studentene oppnår etter fullført utdanning, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.

NOKUT gjennomfører i 2014 og 2015 et forsøk hvor vi deler opp den sakkyndige vurderingen av en godkjenningssøknad i to. I den første delen vurderer et panel om læringsutbyttebeskrivelsen (LUB) i den aktuelle søknaden er utformet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR).

Panelets vurdering

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene *kunnskaper*, *ferdigheter* og *generell kompetanse*, og deskriptorene er plassert under riktig kategori.

Panelet stiller også spørsmål ved om tredje kulepunkt under *generell kompetanse* er en ferdighet: «kan utføre arbeid som fremmer læring, utvikling og helse, tilpasset barns særskilte behov». Søkeren bør se på dette på nytt.

Nivå

Læringsutbyttebeskrivelsen ligger delvis på nivå 5.1 i NKR, men flere av kunnskapspunktene er på et for høyt nivå. I denne utdanningen er det oppgitt at kandidaten skal kunne iverksette tiltak. Det ligger på et høyere nivå – også på nivå 5.2 er det kun forventet at kandidatene skal kunne identifisere behov for tiltak, men sakkyndige komiteer har tidligere vurdert at dette er realistisk å oppnå på nivå 5.1. Vi vurderer derfor at dette samlet sett er på nivå 5.1, også uten en særskilt begrunnelse fra søker. De tre første beskrivelsene under *kunnskaper* kan imidlertid også synes noe ambisiøse (for eksempel med tanke på at kandidatene skal ha kunnskap om sosiologi, psykologi og pedagogisk og didaktisk teori), og de sakkyndige bør se nærmere på dette. Flere av kulepunktene under *kunnskaper* synes å være på bachelornivå, nivå 6 i NKR. Flere av punktene under *ferdigheter* synes også å være på nivå 5.2.

Utformet som kompetansebeskrivelse

Læringsutbyttebeskrivelsen er utformet som en kompetansebeskrivelse, altså hva kandidaten skal kunne, vite og være i stand til å gjøre ved fullført utdanning.

Vi gjør oppmerksom på at det ifølge NKR er *kandidaten*, ikke *studenten*, som skal ha oppnådd læringsutbyttet, og at det vil gi mer mening å vise til kandidaten i læringsutbyttebeskrivelsen.

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsens innhold er mer fagspesifikt enn de generiske beskrivelsene i NKR, men ikke så spesifikt at en hvilken som helst endring i utdanningen vil måtte føre til endring i læringsutbyttet. Læringsutbyttebeskrivelsen er egnet til å kommunisere med yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner, og gir noe innsikt i utdanningens faglige innhold og profil.

Læringsutbyttebeskrivelsen er egnet til å skille mellom ulike studier. Enkelte beskrivelser er likevel forholdsvis generelle og kan med fordel omformuleres. Dette gjelder for eksempel beskrivelsen «kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap om barn med særskilte behov» under *kunnskaper*.

Panelets vurdering er at læringsutbyttebeskrivelsen er meget omfattende. Første kulepunkt under *kunnskaper* er meget ambisiøst: «har kunnskap om oppvekstsektoren, etikk, kommunikasjon, sosiologi og psykologi rettet mot barn med særskilte behov for å fremme læring, utvikling og helse». Sosiologi og psykologi rettet mot barn med særskilte behov er et veldig stort felt, og det er ikke realistisk at en utdanning på 60 fagskolepoeng vil kunne dekke alt dette. Punktet bør derfor omformuleres og spisses. Vi mener søkeren med fordel kan vurdere å benytte «kjennskap til» heller enn «kunnskap om» i denne beskrivelsen.

Konklusjon

Ja, læringsutbyttebeskrivelsen er i tråd med NKR, med forbehold om at søkeren gjør endringer i nivådeskriptorene for kunnskaper som tydelig er på bachelorgradsnivå, nivå 6 i NKR.

Kommentar til de sakkyndige:

De sakkyndige bør vurdere om noen av beskrivelsene er for ambisiøse, og om det er samsvar mellom kunnskaper, ferdighetene og generell kompetanse. Som et eksempel bør det vurderes om kandidatene

får kunnskap om ernæring og fysisk aktivitet som gjør at de kan iverksette hensiktsmessige tiltak knyttet til dette, slik det er beskrevet under *ferdigheter*.

3.3.1 Sakkyndiges vurdering

Læringsutbyttets relevans for yrkesfeltet.

Tilbyder begrunner at endrede samfunnsforhold fører til store forandringer i oppvekstvilkår for barn og unge i Norge. Dette har medført økt og endrede behov for kompetanse i oppvekstsektoren. GLØD - prosjektet viser blant annet behov for økt kompetanse i møte med barn med særskilte behov. Det vises også til sentrale styringsdokumenter som legger føringer for en satsning på kompetanseheving i den kommunale helse- og oppvekstsektoren. FNs konvensjon om barnets rettigheter legger barnets beste til grunn, og de ansatte skal jobbe etter disse prinsippene. Tilbyder viser til Stortingsmelding 6 og 41, samt Barnehageloven, Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver og retten til spesialpedagogisk hjelp før opplæringspliktig alder for å underbygge studiets yrkesrelevans.

Gjennom obligatorisk praksis vil studenten få lov til å prøve seg innen yrkesfeltet og vil derfor kunne gå rett ut i arbeid uten ytterlige generelle opplæringstiltak.

Læringsutbyttebeskrivelsene står i søknaden og studieplanen, og er delt inn i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse. Læringsutbyttet er tydelig beskrevet i studieplanen, og viser den yrkeskompetansen studenten har oppnådd gjennom studiet.

Kandidaten skal ha kompetanse til å jobbe med barn med særskilte behov i oppvekstsektoren. Denne kompetansen omfatter kunnskaper om barn med særskilte behov, ulike etater og institusjoner innen oppvekstsektoren, etikk, psykologi, helsefremmende og forebyggende arbeid, lovverk og styringsdokumenter innenfor oppvekstsektoren og ulike observasjons-, plan- og kartleggingsverktøy.

Kandidaten skal etter endt utdanning ha ferdigheter i ulike kommunikasjonsferdigheter, kunne anvende ulike pedagogiske og didaktiske metoder i sitt arbeide, planlegge og gjennomføre aktiviteter, helsefremmende og forebyggende tiltak innen fysisk aktivitet og ernæring. Kandidaten skal også kunne kartlegge og identifisere faglige problemstillinger, finne informasjon og fagstoff som er med på å fremme læring, utvikling og helse blant barn med særskilte behov.

Kandidaten skal ha utviklet forståelse for etiske prinsipper, utfordringer og dilemmaer. I tillegg skal han eller hun kunne reflektere over egen praksis, holdninger og verdier. Ivareta brukermedvirkning, barns integritet og behov for omsorg og læring. Kandidaten kan utføre arbeid som fremmer læring, utvikling og helse og være med på å bygge relasjoner til andre samarbeidsparter, gjennom kunnskaps- og erfaringsdeling for å skape et godt læringsmiljø for barn med særskilte behov.

Disse læringsutbyttebeskrivelsene er konkrete nok til at studenten yrkeskompetanse kommer tydelig frem.

Under deskriptoren ferdigheter F5, om at kandidaten skal kunne kartlegge og identifisere faglige problemstillinger for barn med særskilte behov og iverksette nødvendige tiltak som fremmer læring, utvikling og helse, er vi kritiske. Vi mener at disse ansvarsområdene ligger hos PPT og /eller den

pedagogisk ansvarlige ved institusjon/etat innen oppvekstsektoren. Kandidaten selv må etter endt opplæring kunne følge opp og gjennomføre de tiltak som er utarbeidet i samarbeid med PPT og/eller den pedagogiske ansvarlige ved institusjonen/etaten. På denne deskriptoren må tilbyder skrive om slik at det blir tydelig for studenten, arbeidsgiver og andre. Det må komme frem at det å iverksette tiltak skjer i samarbeid med faglig ansvarlig i barnehagen eller PPT.

På deskriptoren G4 – generell kompetanse, om at studenten kan utvikle arbeidsmetoder og tjenester for barn med særskilte behov, gjennom kunnskapsdeling, veiledning og etisk refleksjon på arbeidsplassen: her må tilbyder spesifisere hvem studenten skal samarbeide med for å utvikle arbeidsmetoder og tjenester for barn med særskilte behov. En naturlig samarbeidspart er PPT og/eller den pedagogiske ansvarlige ved institusjonen/etaten innen oppvekstsektoren. Å utvikle metoder eller tjenester er noe som tilhører en utdanning på nivå 6 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR).

Begge deskriptorene må endres i studieplanen side 6, 28, 32, i søknad og på vitnemål.

Resten av læringsutbyttebeskrivelsene i studieplan og søknad er spesifikke og tilpasset utdanningen. De er forståelige for studenten, arbeidsgiver og andre. Læringsutbyttebeskrivelsene samsvarer med utdanningens innhold og emner. De ligger på et nivå over videregående skole og de er ikke for ambisiøse. Læringsutbyttebeskrivelsene er på NKR-nivå 5 og tilhører fagskole 1.

Det er enkelt for studentene å sjekke i studieplanen at de får den opplæringen de har blitt lovet. Det er samsvar mellom læringsutbytte i søknaden og i studieplanen.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må endre deskriptor F5 og G4 i henhold til våre vurderinger.

3.4 Utdanningens innhold og oppbygning (§3-3)

3.4.1 Utdanningens navn

(1) Utdanningens navn skal være dekkende for innholdet og det læringsutbyttet utdanningen gir.

Vurdering

I søknaden – informasjon om utdanningen, er utdanningens navn Barn med særskilte behov. Under læringsutbytte i søknad og begrunnelse av læringsutbyttes relevans for yrkesfeltet sier tilbyder at «Fagskoleutdanningen i Oppvekstfag med fordypning Barn med særskilte behov bygger på ...» Under innhold og oppbygning i søknad og utdanningens innhold og oppbygning med begrunnelse for utdanningens oppbygning og struktur bruker tilbyder «Oppvekstfag med fordypning 'Barn med særskilte behov'».

I studieplan – på fremsiden av studieplan står det «Oppvekstfag, fordypning: Barn med særskilte behov», i det overordnet læringsutbytte for utdanningen brukes «Oppvekstfag med fordypning 'Barn

med særskilte behov'», det samme står under mål for fagskoleutdanningen. Under læringsutbytte for fagskoleutdanningen står det «Oppvekstfag fordypning: barn med særskilte behov». Under arbeidskrav i emner brukes «Oppvekstfaget fordypning: Barn med særskilte behov».

I kravspesifikasjon til kompetanse for pedagogisk personell brukes «Oppvekstfag, fordypning: Barn med særskilte behov». Den samme beskrivelse brukes i samarbeidsavtale, skjematisk gjennomføringsmodell, utvikling av fagskoleutdanning og følgebrev fra styreleder for fagskoleutdanning.

Ved beskrivelse av undervisningspersonalet tilknyttet utdanning, står det «Barn med særskilte behov», og på vitnemål står det «Fagskoleutdanning Barn med særskilte behov».

Tilbyder må være konsekvent, og bruke samme navn i søknad, studieplan og i andre dokumenter som angår utdanningen. Vi mener tilbyder bør bruke «Oppvekstfag fordypning: barn med særskilte behov» som navn på utdanningen. Den beskriver hva denne utdanningen går ut på og det læringsutbytte utdanningen gir.

Denne utdanningen tar sikte på å utdanne reflekterte yrkesutøvere med høy faglig og etisk kompetanse innen oppvekstfagene, med gode kunnskaper og ferdigheter om barn i alderen 0-6 år og deres situasjon i dagens Norge, samt aktuelle utfordringer som oppvekstfagene står ovenfor. Barna og deres familier skal gis hjelp og bistand til rett tid, rett sted, med riktig hjelp og så tidlig som mulig. Det skal tilrettelegges slik at alle barn og unge hver dag har muligheten til å bli sett, satt krav til, og oppleve gleden av å lykkes med noe. Dette studiet gir kompetanse til å møte utfordringer i arbeidet med barn med særskilte behov.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må være konsekvent, og bruke samme navn i søknad, studieplan og i andre dokumenter som angår utdanningen.

Tilbyder bør bruke *Oppvekstfag fordypning: barn med særskilte behov* som navn på utdanningen.

3.4.2 Utdanningens innhold og emner

(2) Utdanningens innhold skal være egnet for å nå læringsutbyttet.   (3) De ulike emnene skal til sammen bidra til at studentene oppnår utdanningens totale læringsutbytte.

Vurdering

Studieplan beskriver godt innholdet i utdanningen, utdanningens emner, arbeidsformer og metoder i studiet, praksis, arbeidskrav og vurderingsgrunnlag. Det faglige innholdet i utdanningen dekker teoretiske og praktiske læringsaktiviteter som er relevante for å oppnå læringsutbyttet, og er i samsvar med § 3-3 i fagskoletilsynsforskriften.

Innholdet i studiet er beskrevet i studieplanen og består av fem emner og praksis. De fem emnene er i henhold til Nasjonalt utvalg for fagskoleutdanning i helse- og oppvekstfag (NUFHO) sin nasjonale plan Fagskoleutdanning i fagretning oppvekstfag, fordypning: Barn med særskilte behov.

Emne 1, «Generell del» inneholder temaene arbeidsformer og metoder i studiet, kommunikasjon, relasjon og samhandling, etikk, helse- og oppvekstfagene i samfunnet, lovverk og styringsdokumenter i oppvekstsektoren, sosiologi og psykologi.

Emne 2, «Pedagogikk og didaktikk» tar for seg utvikling og læring, utviklingsteori, tilpasset læring, sosial kompetanse, lek og læring, leken og aktivitetens egenverdi, ulike former for lek og didaktikk, undervisning og opplæringsmetoder.

Emne 3, «Helsefremmende og forebyggende arbeid» inneholder helsefremmende og sykdomsforebyggende arbeid, Empowerment, sentrale begreper i folkehelsearbeid, betydningen av tidlig innsats, loververk, føringer og strategiplaner i folkehelsearbeid. Her finner vi også fysisk, psykisk og sosial helse i tilknytning til livsstil, kosthold og fysisk aktivitet, med sentrale temaer som livsstilssykdommer, skjulte funksjonshemninger, kosthold ved intoleranse og bevegelsesvansker og fysisk aktivitet.

Emne 4, «Barn med særskilte behov» inneholder temaene organisatoriske rammer i forhold til barn og unge med særskilte behov, atferdsvansker, lærevansker, fysiske og psykiske funksjonshemninger, psykiske og sosiale vansker, migrasjonsrelaterte utfordringer og lærevansker og barn i risikosituasjoner.

Emne 5, «Hovedprosjekt». Her skal studenten gjennomføre et obligatorisk fordypningsarbeid. Hovedprosjektet skal være praksisrettet og være konkret knyttet til ett eller flere temaer i utdanningens emner. Hovedprosjektet skal gjennomføres individuelt eller i gruppe. Hovedprosjektet danner grunnlaget for muntlig eksamen.

Praksis skal gjennomføres etter emne 4. Gjennom praksis skal studenten får et læringsutbytte som gjenspeiler innholdet i teoriemnene. Det er mulig å velge to ulike former for gjennomføring av praksis: praksisutplassering på en arbeidsplass og praksis gjennomført som prosjektarbeid på egen arbeidsplass. Det er utarbeidet egne retningslinjer for begge former for praksis og disse er lagt ved som vedlegg til studieplan og søknad. Disse retningslinjene er gode beskrivelser for begge typer praksis som tilbys ved studiet. Her beskrives tilstedeværelse, arbeidssituasjon, læringsutbytte, veiledning, vurdering, forventninger, arbeidskrav og vurderingsskjema. Praksis er en obligatorisk del av utdanningen og er i søknad beskrevet å ha et omfang på 10 uker (350 timer), Se for øvrig diskusjon om antall timer i praksis under punkt 3.2.5 ovenfor.

Komiteen mener at tilbyder har gjort et fornuftig valg av emner, og at emnene vil bidra til å utdanne reflekterte yrkesutøvere med høy faglig og etisk kompetanse innen oppvekstfagene, med gode kunnskaper og ferdigheter om barn med særskilte behov i alderen 0-6 år. Studiet gir også studenten kompetanse til å hjelpe og bistå barn og deres familier og til at barn og unge blir sett, satt krav til og opplever glede av å lykkes med noe. Studenten skal øve opp evner til tverrfaglig samarbeid. Læringsutbyttet for hvert emne bidrar sammen til det totale læringsutbytte for hele studiet. Læringsutbyttet er forståelig og oppnåelig for studentene.

Under læringsutbytte 3.3 – pekte komiteen på to deskriptorer i det overordnede læringsutbytte: ferdigheter F5 og generell kompetanse G4, som omhandler tiltak, arbeidsmetoder og tjenester. Dette er fagområder og ansvarsområder som tilhører PPT som er tilknyttet barnehagen og/eller barnehagens pedagogiske leder eller styrer for barnehagen, og ikke studenten når de er ferdig med gjennomført studie.

Litteratur:

I studieplan har tilbyder etter hvert emne laget en oversikt over obligatorisk og tilleggslitteratur. I litteraturlisten er det oppgitt hvilke kapitler som er obligatoriske hvis ikke hele boken er det. Tilbyder oppgir ikke det totale antallet sider som studentene skal igjennom. Komiteen oppfatter litteraturlisten som omfattende og god under de fleste emner, men under emne 4 - Barn med særskilte behov, bør tilbyder vurdere å flytte noe av tilleggslitteraturen opp til obligatorisk litteratur som omhandler tema «Barn i risikosituasjoner». Den øvrige litteraturen som er valgt dekker læringsutbyttebeskrivelsen.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør vurdere å flytte noe av tilleggslitteraturen opp til obligatorisk litteratur som omhandler tema «Barn i risikosituasjoner».

3.4.3 Studieplanen

(4) Studieplanen skal tydelig vise utdanningens innhold og oppbygning.

Vurdering

Studieplanens oppbygning:

Studieplanen er bygget opp på en forståelig måte ved at den er delt inn i hovedkapitler med underpunkter. Utdanningens navn står på fremsiden av planen. Studieplanen innledes med generell informasjon om fagskoleutdanningen i helse- og oppvekstfag, overordnet læringsutbytte for utdanningen, mål og verdier. Under kapittel 1.6 i studieplanen blir opptakskravene beskrevet. Organisering av studiet er presentert gjennom en tabell i kapittel 2.0, denne tabellen gir en god oversikt over studiets omfang. Her presenteres alle emnene, praksis og hovedprosjekt. Tabellen viser også hvordan hvert emne er tenkt gjennomført i uker, hva forventet arbeidsmengde er og hvor mye hvert emne utgår i fagskolepoeng. Videre beskriver studieplan arbeidsformer og -metoder brukt under studiet. Her presenteres også praksis. Under kapittel 5 beskrives vurderingsgrunnlaget, vurderingsprosessen, beskrivelse av karakterer som vil bli gitt på oppgaver/praksis og av eksamen og dokumentasjon. Av studieplanen kommer det ikke frem at de ulike oppgavene vektas forskjellig annet enn at hovedprosjektet danner grunnlaget for den muntlige delen av eksamen. I kapittel 6 blir hvert enkelt emne presentert med læringsutbytte, beskrivelse av sentrale temaer, obligatorisk- og tilleggslitteratur samt arbeidskrav.

Vi i komiteen opplever studieplan som forståelig, men omfattende. Vi ønsker oss at tilbyder før presentasjonen om organiseringen av studiet, laget en liten introduksjon om hvor mange timer man forventes å bruke på dette studiet og om antall uker i praksis. Dette fremkommer ikke så godt. Vi

forstår heller ikke alt som er skrevet i tabellen, som tidligere nevnt under punkt 3.2.5 i denne rapporten. Under punkt 3.2 i studieplan bør tilbyder vurdere om de skal legge til praksistidens omfang og når den er tenkt gjennomført i studiet.

I læringsutbyttebeskrivelsene, både på de overordnede læringsutbyttebeskrivelsene og under emnene 6 og 7 er det på flere deskriptorer brukt ord som; iverksette tiltak, sette i gang nødvendige tiltak og utvikle metoder. Dette er tidligere nevnt under 3.3 i denne rapporten – Læringsutbytte og under 3.4.2 – Utdanningens innhold og emner, at dette er fagområder og ansvarsområder som tilhører PPT eller andre funksjoner, og ligger neppe til kandidatens egen stilling etter endt utdanning. Dette må tilbyder rette opp.

I kapittel 8 i studieplanen under læringsutbytte og ferdigheter. Deskriptor F1, så bør tilbyder endre ordlyden. Her brukes ordet tiltak og som kan forstås som om det er studenten som skal iverksette tiltak. Her må det komme frem at studenten skal kunne komme med forslag til hvilke tiltak som kan være aktuelle å sette i gang etter gjennomført kartlegging av et barn med særskilt behov.

Praksis som blir beskrevet under kapittel 7. Her må tilbyder rette opp i timeantallet som tidligere nevnt under punkt 3.4.2. I tillegg så bør tilbyder legge med som vedlegg i studieplan de utarbeidede retningslinjene for henholdsvis praksisperiode og praksis som utviklingsprosjekt på egen arbeidsplass. Det henvises til disse litt senere i samme kapittel som eget vedlegg. Tilbyder kan også velge å sette inn henvisninger til hvor disse retningslinjene er tilgjengelige, enten som vedlegg til studieplan eller på tilbyders nettside eller læringsplattform.

I tillegg må tilbyder rette opp navn på studie/utdanning gjennom hele planen når det er tatt standpunkt til hva studiet/utdanningen skal ha av navn. Se komiteens kommentarer på dette under punkt 3.4.1 – Utdanningens navn.

Studieplan gjøres kjent gjennom tilbyders egne hjemmesider, på sosiale medier som Facebook, Twitter, Linked-in, Akershus fylkeskommunes hjemmesider og Strømmen videregående skole. I tillegg blir studieplan sendt på e-post til relevante opplæringskontorer og kommuner og lagt ut på fagskolene.no, Østlandssamarbeidet. I tillegg vil studiet bli presentert gjennom brosjyremateriell på relevante studiemesser. Ved studiestart vil studieplan gjennomgås. Dette fremstår som en hensiktsmessig måte å gjøre utdanningen/studieplanen kjent på. Tilbyder bør vurdere om studieplanen også legges ut på læringsplattformen som studenten benytter for bedre tilgjengelighet for studentene som tar studiet.

Studieplanen er omfattende, detaljrik og gir studenten god informasjon om studiet, bortsett fra opplysning om praksis. Den er et godt hjelpemiddel til å sjekke eget læringsutbytte for studenten.

Tilbyder må gjøre endringer i studieplanen, dette er tidligere nevnt under 3.3 i denne rapporten – Læringsutbytte og under 3.4.2 – Utdanningens innhold og emner. I tillegg må tilbyder lese korrektur på sidehenvisninger side 20, 21, 24, 27 og 31 og kapittelnummereringer i studieplanen side 15 (5.3.2 – står to ganger). De må også ta en gjennomgang på skriftstørrelse på overskrifter og underpunkter, og rydde opp i dette.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- rette opp i de anbefalingene som er gjort under dette punktet eller under tidligere punkt som vil berøre beskrivelsene i studieplanen
- lese korrektur og en gjennomgang på skriftstørrelse på overskrifter og underpunkter, og rydde opp i dette

Tilbyder bør vurdere om studieplan skal forkortes slik at den ikke blir så omfattende som den fremstår i dag.

3.5 Undervisningsformer og læringsaktiviteter (§ 3-4)

3.5.1 Veiledning og oppfølging

(1) Utdanningen skal ha et pedagogisk opplegg som sikrer god veiledning og oppfølging av studentene både som gruppe og individ.

Vurdering

Gjennom studieplanen legger utdanningen vekt på at studentene lager egne læringsmål og er aktiv i planlegging, gjennomføring og vurdering av måloppnåelse. Studenten skal selv aktivt søke, og ta imot veiledning. Veiledning og selvrefleksjon over tid bidrar til å bevisstgjøre studenten på egen faglig utvikling og kompetanse i arbeidet med barn med særskilte behov.

Det beskrives videre i studieplanen at det skal opprettes tverrfaglige læringsgrupper med 4-6 studenter i hver gruppe. Målet med læringsgruppene er at studentene skal dele erfaringer og refleksjoner. Gruppene skal fokusere på arbeidskrav, litteratur, refleksjon over egen læring, samt evaluering av studieopplegget.

Tilbyder skriver at gjennom hovedprosjektet i praksisperioden får studentgruppene tilbud om 4 veiledningstimer i skriveperioden. To av disse timene er obligatoriske.

I søknaden beskriver tilbyder oppfølging av studentene gjennom underveisvurdering individuelt og i gruppe. Det inngår som en del av teoriundervisningen og omfanget er på ca. 8 timer pr. uke. I studieplanen, kapittel 2.0, er timeantallet for blant annet veiledning skissert under emner og i totalsum. Den samlede summen for veiledning i alle emnene er 132 timer. Praksisveiledning er beskrevet under kolonnen for «praksis», og det totale timetallet for veiledning blir, om disse timene legges til, 148 timer veiledning. Fordelingen av veiledning i emnene er slik:

- Generell del, 32 timer veiledning
- Pedagogikk og didaktikk, 24 timer veiledning
- Helsefremmende og forebyggende arbeid, 24 timer veiledning
- Barn med særskilte behov, 32 timer veiledning
- Praksisveiledning, 16 timer veiledning, fra lærer og fra arbeidsplass
- Hovedprosjekt, 20 timer veiledning

Tilbyder beskriver at administrasjonen ved Fagskolen Oslo Akershus har ansvar for veiledning av søkere og studenter når det gjelder nødvendig informasjon som omhandler skolepenger, søknadsfrister, utdanninger og opptakskrav. Dette skjer i tett samarbeid med Strømmen videregående

skole. Administrasjonen har også det daglige ansvaret for studentsituasjonen, og at det blir lagt til rette for studenter med særskilte behov.

Komiteen mener at tilbyder gir en oversiktlig beskrivelse av hvor store ressurser som er avsatt til veiledning og oppfølging av faglig karakter. Det er også belyst hvordan administrasjonen ivaretar behovene for veiledning av de ytre rammene for studiet. Vi mener allikevel at det ikke kommer tydelig nok frem i studieplanen eller i søknaden om hvordan kontakten mellom student og lærer skal foregå. Dette kan beskrives noe mer tydelig.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør vurdere å beskrive mer tydelig hvordan kontakten mellom lærer og student skal foregå.

3.5.2 Undervisningsformer og læringsaktiviteter

(2) Undervisningsformer og læringsaktiviteter, herunder eventuell praksis, skal være tilpasset læringsutbyttet som skal oppnås.

Vurdering

I søknaden beskriver tilbyder aktuelle undervisnings- og læringsaktiviteter tenkt brukt i studiet, som lærerstyrt undervisning og forelesninger. Dialogpreget undervisning, muntlig fremlegg og presentasjoner, prosjektarbeid med tverrfaglig fokus, praksis og selvstudie med nettstøtte og ulike former for arbeid i grupper, som for eksempel rollespill. Arbeidskrav til studiet er studentoppgaver som løses individuelt eller i gruppe. Ved å bruke ulike pedagogiske metoder skriver tilbyder at dette skal være med på å legge til rette for aktiv deltagelse, arbeide med virkelighetsnære problemstillinger fra praksisfeltet og knytte teori opp til det, gi studentene fagforståelse og de utvikler refleksjon over egen praksis og å øker deres tverrfaglige forståelse med respekt for eget og andre fagfelt. Lærer skal sammen med eleven også utarbeide mål for å oppnå det konkrete læringsutbytte for hvert emne – studentmedvirkning. Tilbyder viser til at sammenhengen mellom teori og praksis er viktig, og at teoridelen av studiet skal gi studenten kunnskaper som er nødvendige for at hun/han skal utvikle ferdigheter innen fagområdet og å bidra til å utvikle holdninger til egen yrkesutøvelse gjennom refleksjon rundt forhold mellom teori og praksis.

I søknaden begrunner tilbyder valget av de ulike arbeidsformene med tanke på at studenten skal oppnå læringsutbytte og at de skal få trening i å søke kunnskap, kritisk tenkning og problemløsning. I tillegg er ansvar for egen læring et viktig pedagogisk prinsipp gjennom hele studiet. Læringsarbeidet støttes med bruken av et digitalt læringsplattform It's Learning.

I studieplanen blir de ulike arbeidsformer og metoder brukt i studiet presentert. Her nevnes SØT-modellen; som fokuserer på her og nå og hva vi ønsker oss i fremtiden og arbeider frem mot dette, ansvar for egen læring, læringsgruppearbeid, prosjektarbeid, praksis, arbeidskrav i emnene og vurdering.

Praksis er en viktig del av studiet. I studieplanen blir presentert både praksisformer, veiledning som gis ved praksis, vurdering i praksis og arbeidskrav i praksis. Som vedlegg til studieplan og søknad har tilbyder lagt med gode beskrivelser på retningslinjer for begge typer praksis som tilbys ved studiet. Her beskrives tilstedeværelse, arbeidssituasjon, læringsutbytte, veiledning, vurdering, forventninger, arbeidskrav og vurderingsskjema. Praksis er på 10 uker sammenhengende og underveis i praksisperioden vil studenten både bli fulgt opp av veileder på praksisplassen og av faglærer. Det er lagt opp til både «her og nå» veiledning og strukturert veiledning av en timer per uke. Faglærer vil gjennomføre tre samtaler med studenten i løpet av praksisperioden.

Komiteen mener at tilbyder har lagt opp til fornuftige undervisningsformer og læringsaktiviteter. Det er variert, og det legges opp til at studentene kan bruke hverandre i læringsaktivitetene. Vi synes at tilbyder gjennom disse formene for undervisning og aktiviteter kan bidra til at studentene blir gode yrkesutøvere når utdanningen er avsluttet. Vi vil spesielt trekke frem rollespill som en god metode for å oppnå refleksjon over egen praksis.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.6 Fagmiljøet tilknyttet utdanningen (§ 3-5)

3.6.1 Undervisningspersonalets sammensetning og kompetanse

(1) Undervisningspersonalets sammensetning og samlede kompetanse skal være tilpasset utdanningen slik den er beskrevet i studieplanen. Undervisningspersonalet må samlet ha følgende kompetanse:

- a) Formell utdanning minst på samme nivå som det undervises i, innen det aktuelle fagområdet eller nærliggende fagområder. For nye fagområder der det ennå ikke tilbys tertiær utdanning, kan langvarig yrkespraksis erstatte formell utdanning.
- b) Pedagogisk kompetanse relevant for utdanningen. Minst én person skal ha formell pedagogisk utdanning og erfaring, og et særlig ansvar for utdanningens pedagogiske opplegg.
- c) Digital kompetanse relevant for utdanningen.
- d) Relevant og oppdatert yrkeserfaring.

Vurdering

I vedlagte kravspesifikasjonene skriver tilbyder at pedagogisk personell skal av formell kompetanse være fagarbeider med tilleggsutdanning i pedagogikk eller med veiledningskompetanse, eller fagskolekandidat. Av pedagogisk kompetanse skal undervisningspersonalet ha praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) eller tilsvarende eller formell veilederkompetanse. Krav til digital kompetanse er generell IKT-kompetanse, Windows operativsystem, datasikring, MS Office, læringsplattformen It's Learning eller lignende. I tillegg skal de ha praktisk erfaring fra fagområdet eller relatert til fagområdet. I tabellen hvor tilbyder viser oversikt over undervisningspersonalet tilknyttet utdanningen, ser vi at det er tre stykker som allerede er tilknyttet utdanningen, som til sammen utgjør en 100 % ressurs. Disse tre har alle pedagogiske utdanninger og fagbrev som barne- og ungdomsarbeider. I tillegg har de alle bred yrkeserfaring fra fagfeltet og behersker godt de kravene som er satt til digital

kompetanse. Komiteen mener at de til sammen har god og bred kompetanse innen fagområdet tilpasset utdanningen.

Den pedagogisk ansvarlige har i grunnutdanning hjelpepleier og i tillegg 3-årig yrkesfaglærerutdanning og holder på med master i yrkespedagogikk. Hennes ansvar og oppgaver er å være teamleder for helse- og oppvekstfag ved skolen som skal tilby utdanningen, kvalitetssikre undervisningen opp mot FOAs kvalitetssikringssystem, ta initiativ til utvikling og gjennomføring av faglig og pedagogisk utviklingsarbeid. Hun skal utvikle og kvalitetssikre at det pedagogiske opplegget ivaretas gjennom løpende evaluering fra flere hold og kilder. Vi mener at pedagogisk ansvarlig har god og bred kompetanse, og nødvendig erfaring for å sikre kvaliteten i det pedagogiske opplegget.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.6.2 Praksisveiledere

(2) For utdanninger med praksis skal eksterne praksisveiledere ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.

Vurdering

Tilbyder beskriver i søknaden at veiledning under praksis skal gis av veiledere som har samme fagskoleutdanning eller høyere utdanning. I kravspesifikasjonen til kompetanse for pedagogisk personell og sensorer i fagskoleutdanning «Oppvekstfag, fordypning: Barn med særskilte behov» beskrives også det samme kravet til ekstern praksisveileder. Utdanningen har utarbeidet to retningslinjer for praksisperioden. Den ene for praksis på ekstern arbeidsplass, og den andre for praksis gjennomført som utviklingsprosjekt på egen arbeidsplass. Her kommer det også frem at det kreves lik- eller høyere utdanning for praksisveileder. Komiteen mener at kravet til praksisveileder kommer tydelig og godt frem i søknad og vedlegg til søknad. Tilbyder beskriver også godt hvordan studenten skal få veiledning i praksis. Det gis som strukturert veiledning i én time pr. uke, samt veiledning direkte i studentens praksisutøvelse dersom det er behov. I praksis gjennomført som utviklingsarbeid på arbeidsplassen vil faglærer ved skolen gjennomføre 3x2 timer med samtale med studenten. Veileder på arbeidsplassen vil ha ansvaret for det faglige innholdet.

I samarbeidsavtalene gjort med de tre kommunene; Sørum, Nittedal og Skedsmo er det avkrysningsrubrikker for ulike tiltak tilbyder og kommunene avtaler å samarbeide om. Dette er også beskrevet i kapittel 3.2.2. I samme kapittel beskrives og vurderes også problematikken ved at det kun er Nittedal kommune som har krysset av for tilbud om praksisplass. I den nest nederste rubrikken som omhandler praksisplass står det også at: «Fagskolen vil gi informasjon og veiledning i planlegging og gjennomføring av praksisperioden».

Komiteen savner en noe mer tydelig konkretisering av hva veiledning og informasjon om hva praksisperioden skal inneholde. I søknaden skriver tilbyder at «veiledning i planlegging og gjennomføring av praksisperioden» vil tilbys. Vi mener det bør være et krav at praksisveiledere som ikke har hatt studenter i praksis før, må delta på et praksiskurs. Skolen må sørge for at alle

praksisveiledere har veiledningskompetanse slik at de kan veilede og vurdere studenten på en tilfredsstillende måte i praksisperioden.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må kreve at praksisveiledere som ikke har hatt studenter i praksis tidligere deltar på praksiskurs.

Tilbyder bør tydeliggjøre i studieplanen for praksis og i søknad hva «veiledning og informasjon til kommunen» skal inneholde.

3.6.3 Undervisningspersonalets størrelse og stabilitet

(3) Undervisningspersonalet må være stort og stabilt nok til å gjennomføre fastsatte læringsaktiviteter.

Vurdering

Den totale årsverksinnsatsen tilknyttet utdanningen er på 100 % fordelt på tre ansatte. Alle tre er fast ansatt hos tilbyder. I søknaden har søker skrevet at den totale årsverksinnsats for utdanningspersonalet tilknyttet utdanningen er 55 % og at forholdet mellom faglig ansatte og studenter er 1:25. Vi mener at dette forhåndstallet mellom faglig ansatte og studenter er tilstrekkelig til at de fastsatte læringsaktivitetene kan gjennomføres slik det er planlagt. Det skal også være tilstrekkelig til at studentene får god oppfølging.

Tilbyder oppgir i søknaden at pedagogisk personale ansatt i Akershus Fylkeskommune og ansatt ved Fagskolen Oslo Akershus har kapasitet utover prosentandelen som er planlagt med i dette studiet vil sikre at studentene får den undervisningen de skal ha ved sykdom eller fravær blant undervisningspersonalet.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.6.4 Faglig ansvarlig

(4) Utdanningen skal ha en faglig ansvarlig med formell faglig kompetanse. Faglig ansvarliges oppgave er å sikre at studentene gjennomfører utdanningen som beskrevet i planen og oppnår læringsutbyttet. Faglig ansvarlig må være tilsatt hos tilbyder i minimum 50 prosent stilling.

Vurdering

Faglig ansvarlig er ansatt i 100 % fast stilling. Hun er avdelingsleder ved helse og oppvekstfag og har det faglige og pedagogiske ansvaret, samt personalansvar for 26 ansatte på helse og oppvekst. Hun er

også en del av ledelsen hos tilbyder. Den pedagogisk ansvarlig er av grunntidning hjelpeleier og har i tillegg 3-årig yrkesfaglærerutdanning og påbegynt master i yrkespedagogikk. Vi mener at pedagogisk ansvarlig har god og bred kompetanse, og nødvendig erfaring for å sikre kvaliteten i det pedagogiske opplegget.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.7 Eksamen og sensur (§ 3-6)

3.7.1 Eksamens- og vurderingsordningene

(1) Eksamens- og vurderingsordningene skal være egnet til å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Vurdering

Tilbyder beskriver tydelig og oversiktlig i søknaden hva eksamens- og vurderingsordningene består av. Det er listet opp 6 forskjellige eksamensordninger som studenten skal gjennom.

- Skriftlig obligatoriske oppgaver individuelt og i gruppe
- Muntlig undervisning for medstudenter
- Muntlig framlegg for faglærer
- Tre vurderingssamtaler i praksisperioden
- Hovedprosjekt/fordypningsoppgave som i hovedsak utgjør den skriftlige delen av eksamen
- Individuell muntlig høring med utgangspunkt i hovedprosjektet/fordypningsoppgaven

I studieplanen skriver tilbyder at det foretas en helhetlig vurdering av studentens samlede kompetanse, altså kunnskap, ferdighet og generell kompetanse. Hvert emne vil bli vurdert ut fra gitte krav og kriterier slik at læringsutbyttet kan oppnås. Det skal settes karakter, eller bestått/ikke bestått etter hvert emne. Praksis vil bli vurdert ut fra krav og kriterier som er fastsatt for dette. I studieplanen er det satt opp rammer for hva slags besvarelse eller oppgave som skal vurderes. Der står det klart og tydelig om omfang og tidsbruk, samt hvordan oppgaven skal besvares. Det står også hvordan karakteren skal vurderes. Enten gradert karakter eller bestått/ikke bestått. Beskrivelser av karakterer utdypes nærmere i fjerde avsnitt i samme kapittel. Vi mener at de ulike arbeidskrav er godt knyttet opp til læringsutbyttet for det enkelte emnet.

Skolen legger opp til vurderinger underveis i utdanningen og vurdering i slutten av studiet. Det er både muntlige- og skriftlige vurderinger som skal brukes. Skolen legger vekt på dette for å kunne veilede studenten underveis i studiet. Tilbyder skriver at de på denne måten kan gi studenten motivasjon og hjelp videre i læringsarbeidet. For at studenten skal få utbytte av underveivurderingene må han eller hun være aktivt medvirkende i vurderingene. Skolen legger vekt på at sluttvurderingene gis både etter hvert emne, men også som endelig vurdering av selve studiet. Komiteen mener at tilbyder legger opp til en god måte å følge opp studentene på.

Videre skriver tilbyder i studieplanen at det skal benyttes to ulike former for vurdering i studiet. Det ene er bestått/ikke bestått, og det andre er karakterskala som går fra A-F. Bestått/ikke bestått brukes som vurdering i praksisperioden og til individuelt refleksjonsarbeid. Tilbyder har fremlagt en tabelloversikt over karakterskalaen i studieplanen. Den beskrives med nivåer; høy-, middels-, og lav måloppnåelse. Karaktersymbolene dekker to nivåer slik at karakter A og B tilhører høy måloppnåelse, karakter C og D hører til middels grad av måloppnåelse. Karakterene E og F er tilknyttet området under middels grad av måloppnåelse. I tabellen beskrives det utdypende hva de ulike karaktersymbolene gjenspeiler. For eksempel er karakteren A, som betyr fremragende, også utdypet med at studenten innehar svært gode kunnskaper og ferdigheter og generell kompetanse. Det legges også vekt på at studenten har utmerket seg. De samme beskrivelsene knyttes til hver karakter i tabellen, men med synkende grad av hva studenten har prestert. Vi synes at en tabelloversikt over karakterskalaen og utdyping av denne gir en god oversikt for studentene og andre samarbeidspartnere om hvordan skolen vurderer studentenes gjennomføring av de ulike emnene, samt hvordan de foretar sluttvurderingen.

Tilbyder beskriver også i studieplanen egne vurderinger for arbeidskravene og fordypningsoppgaver med 6 ulike kriterier og krav til disse. Det legges vekt på at dette skal være til hjelp for studenten underveis. Kriteriene fokuserer på faglig profil, kunnskap, metodikk, redegjørelse, utforming, selvstendighet og oppgavelikhet. Til hvert av disse kriteriene er det beskrevet tydelig og oversiktlig hva som er kravet. Praksisperioden vurderes som et arbeidskrav, altså både med undervisvurdering og en sluttvurdering. Det gjennomføres tre samtaler med vurderinger sammen med studenten. Et av temaene er knyttet til studentens mål for praksis. Som avslutning gjennomføres en samtale med studenten for å vurdere om målene for praksis er oppnådd ut fra kriterier og krav til praksis.

Komiteen mener at de ulike eksamens- og vurderingsordningene tilbyder har valgt er godt egnet til å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd. Skolen har valgt varierte ordninger hvor studenten blir vurdert både muntlig og skriftlig og individuelt og i gruppe. Tilbyder legger vekt på å veilede og støtte studenten underveis i studiet gjennom arbeidskravene. De ulike eksamensordningene er godt fordelt i de ulike emnene studenten skal gjennom. Vi mener at dette er med på å sikre at læringsutbyttet kan nås.

Komiteen mener det er noe utydelig hvordan praksis gjennomført som utviklingsarbeid på egen arbeidsplass skal vurderes. Det kommer ikke tydelig frem i retningslinjene, om hvem som skal vurdere studentene.

Under punkt 5.6, i retningslinjene for praksis, viser tilbyder til kriterier under punkt 5.4.1, i studieplanen om vurdering av skriftlig arbeid i praksis gjennomført som utviklingsarbeid på egen arbeidsplass. Her er det en skrivefeil. Det skal være punkt 5.3.1.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør

- tydeliggjøre i studieplanene og retningslinjene for praksisperioder hvem som vurderer praksis på egen arbeidsplass

- rette opp en skrivefeil i retningslinjene for praksis gjennomført som utviklingsarbeid på egen arbeidsplass

3.7.2 Sensorenes kompetanse

(2) Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Vurdering

I kravspesifikasjonen over undervisningspersonell gir tilbyder en oversikt gjennom en tabell over personellet knyttet til fagskoleutdanningen det søkes godkjenning for. Krav til sensor er ført opp i egen kolonne. Kravene til blant annet sensor er i tabellen delt opp i fire kompetanseområder; «Formell kompetanse, pedagogisk kompetanse, digital kompetanse og yrkeserfaring». I kravet til formell kompetanse hos sensor har tilbyder ført opp at sensor innehar fagarbeiderutdanning med tilleggsutdanning i pedagogikk og/eller veiledning, eller at han/hun er fagskolekandidat. Det legges også vekt på at sensor innehar kompetanse innen generell databehandling. I kravet til yrkeserfaring utdypes det at sensor må inneha praktisk erfaring i fagområdet barn med spesielle behov, og at sensors praktiske erfaring må være gjeldende fra nyere tid. Komiteen mener det er positivt at tilbyder stiller krav til sensors praktiske erfaring innen fagområdet.

I søknaden begrunner tilbyder hvordan sensorordningen kan sikre at riktig vurdering av studenten blir gitt. Skolen legger vekt på at gjennom både skriftlig og muntlig sluttvurdering får sensor en bred oversikt og et godt grunnlag for å vurdere studentens læringsutbytte om kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse etter endt utdanning. Tilbyder utdypes også i søknaden at krav til sensors kompetanse innen data, samt yrkeserfaring sikrer at vurderingene skjer på en faglig god måte. Komiteen leser i søknaden at sensor skal gi en sluttvurdering av studenten basert på muntlig og skriftlige tilbakemeldinger. Det kan bety at vurderinger underveis i de ulike emnene i studiet ikke gjøres i samarbeid med sensor. Det kommer ikke så tydelig frem i studieplanen.

Komiteen mener at kravet til sensors kompetanse sikres slik at læringsutbyttet kan oppnås. I kravspesifikasjonen over undervisningspersonellet står det ikke oppført noen navn på sensor som det er gjort avtale med. Dette mener vi tilbyder bør ha, og det kommer ikke klart frem i kravspesifikasjonen over pedagogisk personell. Vi mener også at tilbyder bør redegjøre tydeligere i studieplanen om sensor også skal vurdere studentene etter hvert emne, eller om han/hun kun er deltakende i sluttvurdering av studenten.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør

- gjøre avtale med sensorer, og føre disse opp i kravspesifikasjonen over undervisningspersonell
- redegjøre tydeligere i studieplanen om sensor skal gjøre vurderinger etter hvert emne

3.8 Infrastruktur (§ 3-7)

Tilbyder skal ha lokaler, utstyr, informasjonstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold som er tilpasset utdanningen, og som utgjør et forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte.

Vurdering

Tilbyder beskriver i søknaden at de har et klasserom som er tilfredsstillende etter bestemmelser i henhold til HMS. Kravene til størrelse, lys og ventilasjon kommer innenfor dette området. Rommet vil inneholde store arbeidsbord og kontorstoler, samt prosjektor, høyttalere og tavle. Komiteen mener skolens beskrivelse av undervisningsrommet er tilfredsstillende ettersom de forholder seg til krav i HMS-bestemmelsene. Tilbyder skriver at det er grupperom. Det kommer ikke frem av søknaden hvor mange grupperom som er tilgjengelige for studentene. I studieplanen står det beskrevet under punkt 3.1, Arbeidsformer og metoder, at skolen legger opp til blant annet gruppearbeid av ulik karakter. Rollespill og bruk av video er nevnt som metode. Skolen skal ta imot 25 studenter, og dersom klassen skal deles i mindre grupper vil det være behov for et visst antall grupperom. Komiteen mener at det mangler en detaljert beskrivelse av antall grupperom skolen disponerer. Det mangler også beskrivelse av om det er videoutstyr og skjermer tilgjengelig, til bruk under rollespill med video som metode.

Skolen vil kunne tilby bærbar PC-er til utlån gjennom hele studieåret til alle studenter som har behov for det. Skolen anvender læringsplattformen It`s Learning, og studentene kobler seg opp til skolens egne rom i plattformen med eget passord de blir tildelt. Tilbyder skriver videre at de har bredbånd med god kapasitet. På skolen er det trådløst datanettverk, og studentene kan koble seg på dette med egne eller lånte PC-er. Nettverkstilgang gjelder både i undervisningsrom og i fellesområder på skolen. Skolen innehar ansvarlige for data og utstyr, og det tilbys service og hjelp til både studenter og ansatte. Vi mener tilbyder beskriver tydelig og godt hvilke systemer de har innen IKT og læringsplattform.

Tilbyder beskriver at informasjonstjenestene de bruker er tilknyttet Internett og læringsplattformen It`s Learning. Studentene kan hente ut alt av fagstoff her, og innleveringer av oppgaver og arbeidskrav skjer gjennom denne plattformen. Skolen beskriver at veiledning fra lærere etter ukesamlinger vil skje gjennom It`s Learning. Komiteen mener at informasjonstjenestene på nett er tilfredsstillende. Skolen tilbyr bibliotek som er betjent alle dager i uken. De skriver ikke noe om abonnement på relevante tidsskrifter i bladform eller brukertilgang til faglige internettsider. Dette mener vi er et krav for at studenter og lærere kan holde seg oppdaterte innen fagområdet barn med særskilte behov. Komiteen mener at dette burde komme tydelig frem i søknaden.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- beskrive mer detaljert om antall grupperom som tilbys, og om disse er utstyrt med video- og skjermutstyr til bruk i rollespill i grupper
- beskrive hvilke tilgang de har på relevante tidsskrifter og faglige internettsider

3.9 Konklusjon etter sakkyndig vurdering

Utdanningen anbefales ikke godkjent.

Tilbyder må

- endre ordlyden på relevant yrkesutdanning og heller spesifisere konkret hvilke utdanninger som er formelt opptakskrav i opptakskravet
- også ha med tidligere utdanningsbenevnelser som hjelpepleier og omsorgsarbeider, da disse er aktuelle søkere til studiet
- inngå flere samarbeidsavtaler for å kunne gi studentene tilstrekkelig læringsutbytte og med tanke på at ikke alle barnehager har barn med særskilte behov
- inngå samarbeidsavtaler med flere kommuner og med private barnehager og sikre at disse tilbyr praksisplass
- få de som alt har underskrevet samarbeidsavtaler til å tilby aktuelle studenter praksisplass
- legge frem mal for praksisavtale
- gjøre rede for hva en praksissamling er, og hva 12 timer avsatt til dette over 10 uker innebærer
- rette opp antall timer i praksis – 300 timer som i studieplan/350 timer i søknad/350 timer i tabell for organisering av studiet og vedlegget «Skjematisk gjennomføringsmodell»
- endre deskriptor F5 og G4 i henhold til våre vurderinger
- være konsekvent, og bruke samme navn i søknad, studieplan og i andre dokumenter som angår utdanningen
- rette opp i de anbefalingene som er gjort under dette punktet eller under tidligere punkt som vil berøre beskrivelsene i studieplanen
- lese korrektur og en gjennomgang på skriftstørrelse på overskrifter og underpunkter, og rydde opp i dette
- kreve at praksisveiledere som ikke har hatt studenter i praksis tidligere deltar på praksiskurs
- beskrive mer detaljert om antall grupperom som tilbys, og om disse er utstyrt med video- og skjermutstyr til bruk i rollespill i grupper
- beskrive hvilke tilgang de har på relevante tidsskrifter og faglige internettsider

Tilbyder bør

- i setningen «..., samt utdanning som aktivitør» her bør tilbyder endre den til «og fagbrev som aktivitør»
- spesifisere med eksempler hva som er relevant yrkespraksis og relevant utdanning
- i søknaden skrive at studenten får tilbud om praksisutplassering på arbeidsplasser som har barn med særskilte behov, hvis ikke egen arbeidsplass har det
- vurdere om de skal utvide samarbeidet med flere kommuner eller private barnehager. Dette da ikke alle barnehager alltid har barn med særskilte behov
- ha med som vedlegg i studieplan, beskrivelser på retningslinjer for begge typer praksis som tilbys ved studiet
- bruke *Oppvekstfag fordypning: barn med særskilte behov* som navn på utdanningen
- vurdere å flytte noe av tilleggslitteraturen opp til obligatorisk litteratur som omhandler tema «Barn i risikosituasjoner»
- vurdere om studieplan skal forkortes slik at den ikke blir så omfattende som den fremstår i dag
- vurdere å beskrive mer tydelig hvordan kontakten mellom lærer og student skal foregå

- bør tydeliggjøre i studieplanen for praksis og i søknad hva «veiledning og informasjon til kommunen» skal inneholde
- tydeliggjøre i studieplanene og retningslinjene for praksisperioder hvem som vurderer praksis på egen arbeidsplass
- rette opp en skrivefeil i retningslinjene for praksis gjennomført som utviklingsarbeid på egen arbeidsplass
- gjøre avtale med sensorer, og føre disse opp i kravspesifikasjonen over undervisningspersonell
- redegjøre tydeligere i studieplanen om sensor skal gjøre vurderinger etter hvert emne

4 Tilsvarsrunde

NOKUT mottok 27. januar 2016 tilbakemelding fra søkeren, på vår innledende administrative vurdering og de sakkyndiges vurdering i utkast til tilsynsrapport.

Under presenterer vi søkerens tilbakemelding på den sakkyndige vurderingen, samt de sakkyndiges tilleggsvurdering av de opprinnelig underkjente kravene.

4.1 Søkerens tilbakemelding

Tilsvar til utkast til tilsynsrapport – søknad om godkjenning av fagskoleutdanningen Barn med særskilte behov, 60 studiepoeng, ved Fagskolen Oslo Akershus

Tilbyder må:

- Endre ordlyden på relevant yrkesutdanning og heller spesifisere konkret hvilke utdanninger om er formelt opptakskrav i opptakskravet.
Utdanningsbenevnelser er nå endret til hjelpepleier, omsorgsarbeider og barnepleier, i tråd med komiteens krav. Punkt 1.6., side 8.
- Tidligere utdanningsbenevnelser er tatt med.
Punkt 1.6., side 8.
- Inngå flere praksisavtaler for å kunne gi studentene tilstrekkelig læringsutbytte og med tanke på at ikke alle barnehager har barn med særskilte behov.
Studiet åpner for praksis på egen arbeidsplass der studentene i hovedprosjektet jobber med eget utviklingsarbeid. I tillegg er det nødvendig å sikre praksisplasser for studenter som ikke har sitt daglige arbeid i barnehage. Praksisplassen må alltid godkjennes av skolen og gjenspeile innholdet i studiet. Praksisavtaler er økt fra 1 til 3 for å ivareta overnevnte. Se vedlegg.
- Inngå samarbeidsavtaler med flere kommuner og med private barnehager og sikre at disse tilbyr praksisplass.
Det jobbes kontinuerlig om samarbeid med praksisfeltet. Samarbeidsavtaler økes fra 3 til 5. Se vedlegg.
- Få de som har underskrevet samarbeidsavtaler til å tilby aktuelle studenter praksisplass
Praksisavtaler er økt fra 1 til 3 for å ivareta overnevnte, jfr overfor. Se vedlegg.
- Legge fram mal for praksisavtale
Mal for praksisavtale ligger vedlagt dette dokument.
- Gjøre rede for hva en praksissamling er, og hva 12 timer avsatt til dette over 10 uker innebærer.
ordlyden på praksissamlinger er endret i tabellen, til «erfaringsdeling i praksisperioden». Disse 12 timene er obligatoriske for studentene og skal benyttes til underveis presentasjon av arbeidskravene.
- Dette opp antall timer i praksis i tabell for organisering av studiet og vedlegget «skjematisk gjennomføringsmodell».
Praksis er en obligatorisk del av utdanningen, og skal ha et omfang på 10 uker (350 timer), som i hovedsak gjennomføres etter emne 4. Dette er rettet opp.
- Endre deskriptor F5 og G4 i henhold til våre vurderinger.
Deskriptor F5 og G4 er endret i henhold til komiteens vurderinger.
- Være konsekvent, og bruke samme navn i søknad, studieplan og i andre dokumenter som angår utdanningen.
Endret.
- Rette opp i de anbefalingene som er gjort under dette punktet eller under tidligere punkt som vil berøre beskrivelsene i studieplanen.
Vi har rettet opp de anbefalinger som foreligger og velger å bruke navnet som komiteen anbefaler.
- Lese korrektur og en gjennomgang på skriftstørrelsen på overskrifter og underpunkter, og rydde opp i dette.
Korrektur er lest. Studieplanen er skrevet i skrifttypen Times New Roman, skriftstørrelse 12 på alle underpunkter og tekst og størrelse 14 på alle hoved overskrifter.
- Kreve at praksisveiledere som ikke har hatt studenter i praksis tidligere deltar på praksiskurs
For praksisveiledere som ikke har hatt studenter tidligere, vil skolen gjennomføre praksiskurs.
Studieplanen punkt 3.2.1 andre avsnitt.

- Beskrive mer detaljert om antall grupperom som tilbys, og om disse er utstyrt med video – og skjermutstyr til bruk i rollespill og grupper
Skolen har 2 grupperom som er utstyrt med AV-utstyr og 2 grupperom uten AV-utstyr.
- Beskrive hvilke tilgang de har på relevante tidsskrifter og faglige nettsider
Skolens bibliotekar står for innkjøp av relevant litteratur og ulike tidsskrifter etter avtale med lærer. Skolen står for utlån av PC med internett-tilgang til de som ikke har egen PC. Skolen har trådløst nettverk.

Tilbyder bør:

- I setningen «..., samt utdanning som aktivtør» her bør tilbyder endre den til «og fagbrev som aktivtør»
Ivaretatt under Må-punkt, andre kulepunkt.
- Spesifisere med eksempler hva som er relevant yrkespraksis og relevant utdanning.
Yrkespraksis fra arbeid med barn og unge, som f.eks barnehage, barnebolig, SFO, fritidsklubb, natteravn, støttekontakt, arbeid i avlastningsbolig for barn og unge og tilrettelagt avdeling i grunnskolen.
- Skrive at studenten får tilbud om praksisutplassering på arbeidsplasser som har barn med særskilte behov, hvis ikke egen arbeidsplass har det.
Lagt inn under punkt 7, side 30 og 31.
- Vurdere om de skal utvide samarbeidet med flere kommuner eller private barnehager. Dette da ikke alle barnehager alltid har barn med særskilte behov.
Ivaretatt under Må-punkt, tredje kulepunkt.
- Ha med som vedlegg i studieplan, beskrivelser på retningslinjer for begge typer praksis som tilbys ved studiet.
Retningslinjene for begge typer praksis er lagt ved studieplanen som vedlegg. Dette kommer frem av innholdsfortegnelsen i studieplanen.
- Bruke *Oppvekstfag fordypning: barn med særskilte behov* som navn på utdanningen
Ivaretatt under Må-punkt, kulepunkt 10.
- Tilbyder bør: vurdere å flytte noe av tillegglitteraturen opp til obligatorisk litteratur som omhandler tema »barn i risikosituasjoner».
Litteratur i emne 4: Drugli, M.B (2008) er flyttet opp fra tillegglitteratur til obligatorisk litteratur.
- Vurdere om studieplanen skal forkortes slik at den ikke blir så omfattende som den er i dag.
Etter vurdering opprettholdes studieplanens omfang.
- Vurdere å beskrive mer tydelig hvordan kontakten mellom lærer og student skal foregå.
Under punkt 3.1.2, side 10 i studieplanen er det presisert at: Kontakten mellom lærer og student vil foregå i undervisningstiden, mellom undervisningsdagene etter ønske fra studentene og via læringsplattformen It's Learning.
- Tydeliggjøre i studieplanen for praksis og i søknad hva «veiledning og informasjon til kommunen» skal inneholde.
Tydeliggjort i studieplanen under punkt 7, side 31.
- Tydeliggjøre i studieplanene og retningslinjene for praksisperioder hvem som vurderer praksis på egen arbeidsplass.
Tydeliggjort i studieplanen under vedlegg 1, side 37.
- Rette opp en skrivefeil i retningslinjene for praksis gjennomført som utviklingsarbeid på egen arbeidsplass.
Skrivefeilen er rettet opp.
- Gjøre avtale med sensorer, og føre disse opp i kravspesifikasjonen over undervisningspersonell.
Se vedlegg Tabell 1b: Undervisningspersonalet tilknyttet utdanningen.
- Redegjøre tydeligere i studieplanen om sensor skal gjøre vurderinger etter hvert emne.
Sensor er kun knyttet til eksamen.

4.2 Sakkyndig tilleggsvurdering

Opptak (punkt 3.2.1)

Tilbyder har endret ordlyden på relevant yrkesutdanning og spesifisert konkret hvilke utdanninger som er formelt opptakskrav. Tilbyder har også med tidligere utdanningsbenevnelser som hjelpepleier og omsorgsarbeider og spesifisert med eksempler hva som er relevant yrkespraksis og relevant utdanning i opptakskravet.

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Samarbeid med yrkesfeltet (3.2.2)

Tilbyder har utvidet samarbeidet som anbefalt, både med kommune og en barnehage.

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Praksisavtaler (3.2.4)

Det er inngått flere samarbeidsavtaler og tilbyder har lagt frem en grundig utarbeidet mal for praksisavtale.

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Fagskolepoeng og arbeidsmengde (3.2.5)

Tilbyder har endret ordlyden og gjort rede for praksissamlinger. De har rettet opp på antall timer i praksis.

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Læringsutbytte (3.3.1)

Tilbyder har endret på deskriptor F5 og G4 etter sakkyndiges anbefalinger, i studieplan.

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Utdanningens navn (3.4.1)

Tilbyder har rettet opp krav om å være konsekvent i bruken av navnet på utdanningen i studieplan og andre dokumenter. De har også fulgt våre anbefalinger om å bruke navnet: *Oppvekstfag fordypning: barn med særskilte behov* som navn på utdanningen.

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Studieplan (3.4.3)

Tilbyder har lest korrektur og rettet opp anbefalingene under dette punktet.

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Praksisveiledere (3.6.2)

Tilbyder har fått inn i studieplan at de vil gjennomføre praksiskurs for veiledere som ikke har hatt studenter tidligere.

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Infrastruktur (3.8)

Tilbyder har beskrevet mer detaljert om antall grupperom og utstyr til bruk i rollespill og gruppe.

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Infrastruktur (3.8)

Det er gjort rede for skolens tilgang til bibliotek og litteratur og tidsskrifter. Ved at skolen tilbyr studentene lån av PC vil studenten få tilgang til faglige internettsider.

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.3 Endelig konklusjon fra sakkyndig komité

Utdanningen anbefales godkjent.

5 Vedtak

NOKUT anser de faglige kravene for akkreditering av *Oppvekstfag fordypning: barn med særskilte behov*, 60 fagskolepoeng stedbaset undervisning, ved NOKUT som oppfylt. NOKUT akkrediterer derfor utdanningen.

Vedtaket gjelder utdanningen som er beskrevet i søknaden av 15. september 2015 og i tilsynsrapporten. Vedtaket gjelder for studiestedet Strømmen videregående skole.

Vedtaket er fattet med hjemmel i

- lov om fagskoleutdanning § 2
- forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 5-1 (1)

6 Dokumentasjon

Rapporten er skrevet på bakgrunn av

- søknad datert 15. september 2015, NOKUTs saksnummer 15/603-1
- tilsvar datert 27. januar 2016, NOKUTs saksnummer 16/00194-1

Vedlegg 1:

Sakkyndig komité

Kravene til sakkyndige står oppført i fagskoletilsynsforskriften kapittel 2. De sakkyndige skal vurdere om søknaden oppfyller kravene for godkjenning av fagskoleutdanning, jf. fagskoletilsynsforskriften kapittel 3.

Den sakkyndige komité har bestått av følgende medlemmer:

- **Adjunkt Agnethe Steffensen Lone, Helse og sosial fag, Mailand videregående skole**
Agnethe Steffensen Lone har grunnutdanning fagbrev som omsorgsarbeider og jobbet som omsorgsarbeider fra høsten 1997 frem til desember 2006. Som omsorgsarbeider har hun jobbet med psykisk utviklingshemmede ungdom og eldre både i bolig og vernet bedrift. I denne perioden jobbet hun også som trener for fysisk- og psykisk utviklingshemmede barn og unge. I tillegg har Lone jobbet med eldre på institusjon og unge og eldre brukere av hjemmetjenesten. I 2002 startet hun å utdanne seg til yrkesfaglærer i helse- og sosialfag (nå helse- og oppvekstfag) og har jobbet som lærer i videregående skole – helse- og oppvekstfag siden januar 2007. Etter å ha jobbet noen år i videregående skole valgte hun å ta en årsenhet i sosialpedagogikk, da skolehverdagen ofte var preget av ungdommer som hadde behov for tilrettelegging i opplærings situasjonen blant annet på grunn av psykososiale vansker, ADHD og andre utfordringer. I 2013 utdannet hun seg til spesialpedagog på grunn av økende behov for denne kompetansen innen fagkretsen helse- og oppvekstfaget på videregående skole.
- **Seksjonsleder Wenche Petrohai, Pedagogisk fagsenter i Søndre Nordstrand**
Wenche Petrohai er utdannet førskolelærer og har i tillegg 1. og 2. avdeling spesialpedagogikk og en mastergrad i spesialpedagogikk. I løpet av 1990-tallet jobbet hun som pedagogisk leder i barnehage i Oslo kommune og som lærer ved Sogn senter for barne- og ungdomspsykiatri. Petrohai begynte i 1999 som spesialpedagog i Åstun barnehage i Søndre Nordstrand bydel. Her jobbet hun til stillingen ble omgjort til en veilederstilling i Pedagogisk fagsenter i 2001. Wenche har jobbet som spesialpedagogisk veileder fra 2001-2009 i Pedagogisk fagsenter i Søndre Nordstrand. Fra 2009-2011 hadde Wenche fast stilling som kontaktlærer ved Toppåsen skole. Hun ble ansatt fordi hun hadde spesialpedagogisk kompetanse. Flere av elevene hadde særskilte behov og trengte spesiell oppfølging. I 2011 gikk Petrohai tilbake til Pedagogisk fagsenter i Søndre Nordstrand, denne gang som seksjonsleder. Hun er i stillingen i dag.

Sakkyndige skal ikke ha oppgaver ved fagskolen eller ha andre tilknytninger til tilbyder som kan medføre inhabilitet. De sakkyndige har erklært at de ikke er inhabile i saken.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, og har ingen merknader.